

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és esztörtökön.

Előfizetési ár:

Negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilvtéri közleményeket
a kiadóhivatal

méréselt áron számít fel.

Mit jelentenek a Kossuth-szobrok.

Nem azt, amit sokan várnak tőlük, nem revancsot, nem bosszút, nem forradalmat, hanem békés munkát. Azok a kardos, harcias Kossuth-szobrok nem fejezik ki azt, amit Kossuth Lajos nagy egyénisége kifejezett. A legnagyobb történelmi tévedések egyike, Kossuth egyéniségét mint forradalmak szíjtoját, mint harcra tüzelő géniust odaállítani. Kossuth nem volt forradalmár, a háborút, a harcot ultima remédiumnak tekintette csak nem kereste; sokkal nemesebb volt az a szív, sokkal gyöngédebb az a kedély, hogy sem a harcok véres dicsőségében sejtette volna történelmi hivatását.

A valódi Kossuth alakját Roskovic mester állítottotta élénk. A szegedi kultúrpalota Kossuthja az igazi Kossuth, kinek követségében egyek vagyunk, vagy amint Kossuth Ferenc jelezte Kesztemén: »Közel van már az az idő, mikor nem lesz magyar ember hazában, aki ne az ő elveit vallaná«.

Mi távol állunk attól a Kossuthtól, aki a debreceni függetlenségi nyilatko-

zatot létre hozta, s mint emigráns annyi balsors között, csüggedten küzdött a magyar haza függetlenségeért. A debreceni függetlenségi nyilatkozat a történelemé már, az emigráció küzdelmei, hogy a magyar államot külföldi segéllyel rekonstruáljuk, nem vezettek célra. Akik ebben a Kossuthban keresik az údvót, azokkal ezidőszertint nem értünk egyet, s óhajtjuk, hogy be ne álljon soha a kényszerűség, hogy egy olyan kor viharai egyesítsenek minden magyart, minők az 1848. és az ezt követő idők voltak.

A korszellem mást kíván, a kor igényei arra a Kossuthra utalnak bennünket, ki 1841-ben, mint Jupiter fejéből Minerva készen lépett a nemzeti élet küzdterére, hogy egy csapással meghódítsa a nemzetét, hogy vezére legyen, hogy útát mutasson a messze és hosszú ösvényen. A múlt század 40-es éveinek Kossuthja a mi vezérünk, a szaporodó Kossuth-szobrok amaz eszmék diadalát jelölik, melyekhez a kiinduló pontot a francia forradalom (annak legdicsőbb ténye, az 1789. augusztus 4-ikei) adta, melynek nálunk

íthton Kossuth volt az igazi megszemélyesítője. E nagy eszme, melynek Kossuth hódolt s most benne s általa hódolunk mi is: — a demokrácia nagy eszméje.

Széchenyi konzervatív reformer, eszméket mozgat, hirtet és agítál, de egy bizonyos fokon túl megáll s meghatja a kétely, Deák tipikus magyar municipalista, jogász, államférfi, de nem agitátor. A múlt század 40-es éveinek agitátor kellett, a magyar elemnek állandó agitátorra van szüksége, hamar lankad, gyorsan ernyed, felbuzdul s azután ismét pihenni tér a magyar.

Az új kor ezt a fogalmat: »pihenés* megállapodás*, nem ismeri. A nagy kultúrnépek, a német, a francia, az angol, az amerikai, ujabban a japán színel nélkül mozgalomba voltak, sikereik azzal függenek össze, mert mozgékonyak, a nemzet minden atómja él, mozog és munkálkodik, újabb és újabb eszmék merülnek fel, melyek megvalósításán szívvel, lélekkel dolgoznak. Nincs ott pihenés, nincs megállapodás . . . ez a megélhetés titka, ez a boldogulás útja, erre mutatott rá

TÁRCA.

Sötét hajdiban . . .

Sötét hajdiban csillagok rezegnek,
Orcaidon a hajnal pirja ég,
Valami bús varázslat üldöz engem,
Valami búbij hajszó tefeléd —
Az éjszakáknak minden gonosz réme
Incekedőn követi léptedet,
Kerülni vagylak, Isten legszebb átka,
De elkerülni téged nem lehet.

Szemed sugara hunyt szemembe téved,
Fehér szived szívemre anyat ejt,
A bűn lesznek, csak légy örökre atkom,
Es sujts le ram, ha szívem elficajt —
Vagy ölj meg és ha dús hajdnak éjje
Egy percre szemfedőül rám borul!
Megáldlak érte, óh kegyetlen átok, —
Es testem mindörökre sírba hull.

Borsódi.

Toloncúton.

A pályaudvar előtt megállt a jól ismert zöld tolonckocsi. S a fogházor kíséretében három csavargó szállt ki belőle. Az egyik ötven éves lehetett. Ószbecsavarodó kuszalt hajjal. Beteges, sapadt arcára a bőrtön levegője ranyomta a tüdővész bélyegét. A másik kettő még fiatal suhanc volt, alig húsz évesek. Sietve mentek keresztül a kíváncsiak tömegén. Az ör egykedvűen követte őket. Az elkülönített szakaszban már könnyebben érezték magukat és mint a gyermekek, kik először utaznak vonaton, néma örömmel foglalták el helyeiket. Szótlanul bámultak a sürgő-forgó tömeget, elkabította őket a zaj, a láрма, a tolató kocsiak dübörgése. Azután hosszat füttyentett a vonat s lassan, méltósággal indult ki a földött pályaudvarból.

Künn a szabad természet öléen, megrészegülten a szabadság szellője által. dagadó érzelmekkel utaznak a csavargók.

A végtelen kalászos rónaságon felejtí szemét az öreg. Almodozva követi az el-elitűnő varosok és falvak egyforma kis állomásait és szemeli könnyvel telnek meg.

A társa zavarta fel merengéséből. Bizalmaskodva a vállára ütött s lekedvűen kérdezte:

- Mit búszulsz öreg?
- Nem felelt, mintha nem is volna.
- Talán nem örülsz ennek a szép viágnak, vagy tán jobban szereted a kőzert?
- A másik is odaszólt:
- Félsz talán hazamenni?
- Nem.
- Mogorván, dacosan felelt, de azért szemét mélyen lesütötte.
- Hová való vagy? — kérdezte kis idő múlva az első.
- B. . . i-ből.
- Mi a mesterséged?
- Az öreg büszkén emelte fel a fejét.
- Ügyvéd vagyok.
- Ügyvéd?! — röhögött fel mind a

Tüdőbetegségek, tüdőgyulladás, számar-köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlja.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

Sirolin

Emeli az érvényét és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izsádat.

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegcukint 4.— korona.

Széchenyi, erre ösztökélte hatásosabb eszközökkel a nemzetet Kossuth Lajos.

Kettőt jelent ma is Kossuth alakja, egyik utal a haladásra, a másik int, hogy a nemzetet valahogy meg ne szállja a pihenés és maradiság szelleme. Ezért korszerű ma is Kossuth, ezért nem veszít semmit Kossuth személyisége aktualitásából. Épp ezért a Kossuth-kultusszal tartozik ez a nemzet önmagának, ha élni akar; a Kossuth-kultusz azt jelenti, hogy a nagy reform-csmék, a kor igényei, melyeknek a 48 kaput tárt, még nincsenek bevégezve, ama kor szabad eszméibe azóta számtalan új eszme fűződött bele, újabb eszmék és kívánalmak egymásnak adnak kezét. fokozatos a haladás eszméje, láncszemként húzódik tovább és tovább mindörökké... Jaj ama nemzetnek, mely ezt meg nem érti.

A nemzeti felszabadulás nagy műve még nem teljes, a demokratikus kívánalmak özöne vár megoldásra. Itt van a kötött birtokok felszabadításának kérdése, itt van a magyar kívánalom, hogy az összes közoktatást vegye az állam a kezébe, itt van az igazságszolgáltatás teljesen demokratikus alapon való rendezése, majd a szociális kérdések egész szövevényének belevezetése az állami és társadalmi élet keretébe... Ezt jelenti Kossuth a reformer.

Ebben mindannyian egyet értünk, e lobogó alatt ma is már mindannyian Kossuth követői vagyunk, a nagy reformok kora elérkezett s igen helyesen, az irány nem lehet egyéb, mint

amelyeket a 40-es évek Kossuthja kijelölt. Ez a Kossuth pedig nem üres bálvány, nem vakhíttü imádott tárgya, hanem a követésre legmértőbb eszmény, ennek az eszménynek az ideje elérkezett újból. A nagy föladat, mely a nemzetre vár, ma az, hogy az eszményeknek tudjon életet adni, ha e nagy eszményeket a nemzet föl fogja s e szerint cselekszik, akkor megértette az igazi Kossuthot. s akkor nem a szobrok fogják hirdetni Kossuth emléket, hanem a politikailag s közgazdaságilag független magyar állam.

De míg ehhez elérünk, nagy munkára, mérsékletre s bölcsességre lesz a nemzetnek szüksége. Ma ezt jelenti a Kossuth-szobrok, a haladásról, munkáról szólnak, melynek végében van az a jövő, mely mindnyájunk közös óhaja.

A rendőrségről. A fővárosi államrendőrség főkapitánya átszervezni ohajtja a rendőrséget, az állami költségvetés bizottsági tárgyalása során pedig Andrássy Gyula gróf belügyminiszter arról nyilatkozott, hogy minden olyan vidéki városban, melyben a rendőrség szervezete rossz, csendőrséget állít fel. A rendőrség ügyével tehát végre komolyan készülnek foglalkozni és ez fontos dolog olyan országban, ahol — mint nálunk — nem lehet beszélni sem példás közbiztonsági állapotokról.

A rendőrség hazánkban sehol sem áll hivatalos magasan. Csak fenyt és nem védő eszköz. Olyan, mint a virgács a rossz tanító kezében. Előzetesen nem fének

től, csak utólagosan rettegik. A rendőrség feladata pedig nem csupán a közérdek és körend megtamadónak utólagos üldözése, hanem a körend előzetes őrzése is. A rendőrségnek nemcsak megtorolni de előzetesen meggátolni is kell tudnia a bűnöket. Erre való a rendőrség tekintélye, erre való az ébersége és erre való a helyes szervezése, mar ahol t. i. ezek megvannak.

Nem ringatjuk magunkat abban az éppén nem felelő tévhitben, hogy csak a szentesi rendőrség rossz. Budapesten vagy Makón, vagy egybitt bizony éppen olyan rossz az mint nálunk. És ennek oka is mindenütt ugyanaz: hogy nem szervezték sehol a rendőrséget, hanem kialakult az a régi pápazé, helyi érdekek között imbolygó patriarkális rendőrségből. Tehát éppen nem modern, éppen nem a hivatalos magasan álló intézmény ma sem, sehol.

Szentesen is ez a baja a rendőrségnek. Amit helyi bajnak, hibának, sőt bűnnek is gondolunk, az voltaképpen általános baj. Sehol sincs szervezve a rendőrség. Ertelmi nyilvánoról szólni is alig érdemes. Maga az alap-felfogás a rossz, mert hogyan is lehetne jó a rendőrség ott, ahol mar az alapan, ha anyagban bent van a hiba csirája. Kevés és rossz fizetett mindent a rendőrlétszám. hat persze, hogy baj van vele. Értelmesebb iparosember aligha megy el rendőrnék. Hiszen nyomorúságosan fizetik. Amely intézménynek pedig alapszabán van a hiba, az okvetlenül rossz felele is. Rossz annak a szervezete és a szervezetiisége is.

Mi úgy véltük mindíg, hogy nálunk a szervezetiiségben van a hiba. Csinálhatnak akár hatkötetes oktató-könyvet, nem tanul

kettő — Tedd bolondá az öregapádat.

Az öreg azonban duhosan toppantott a lábával.

— Ügyvéd volham hát. Mit nevettek azon? Ur voltam.

— Aztán, hogy kerültél ide?

— Hogy... Hat úgy!

Kis szünet állott be a beszédben. A két csavargó azon gondolkodott, nem akarja-e becsapni az öreg.

— Lopnál talán?

— Nem.

— Sikkasztottál, ugy-e?

Az öreg ismét nem felelt. Behunyta szemét s úgy tett, mintha aludnék.

A két csavargó azonban, kiket bantott ez a makacs zarközöttség, tovább faggatta.

— Mennyit ütél?

— Ó: évet, — felelte mogorván és kelleltenül.

— Vaczon?

— Ott.

— Vaczon még jó dolog van. Ott legalább jó a koszt. De Ilavan, ahol én három esztendeig ültem, ott aztan megismeri az ember, mi az a feyghaz. Minden kis számsárgért olyan szigorúan büntettek, hogy mindnyájan el voltunk keseredve. Egy ba-

ratom, akit Vaczról hoztak ide, mesélte milyen jó dolgok volt ott.

— Hogy hívtak a barátodat?

— Szabó Sándor-nak.

— Ismertem hagyta helyben az öreg.

— Jó fiú volt.

— Az volt.

— Az is sikkasztott. Haziszolga volt.

Egyszer egy százas bankóval felváltani kuldtek és nem jött vissza.

— Jól tette, — röhögött a másik.

— Jól hat. De hamar cicsipték. Egy krajcárt sem tudott belőle elköteni.

— Mert szamar volt.

— Az volt. Megmondtam én is nekki.

El kellett volna dugni a pénzt. Eladni valahová, ahol senki sem találja meg. Most már maga is banja, hogy odaadta a gazdájának.

Egy ideig hallgattak. Majd megint az előbbi beszélt:

— Mennyit sikkasztottál?

— Sokat, — felelte szomorúan a kérdezett.

— Aztán, hogy van az, hogy nem tudtad magad kimenteni, hisz azt mondtad hogy ügyvéd voltál!

— Hiszen igaz volt.

— Bah, az mindegy. Én egyszer lop-

tam egy czustkanalat és mégis felmentettek. Csak érteni kell a módját. Aztan te nagyon ügyetlenül csinálhattad a dolgotat, hogy ennyit kaptál érte.

— Eh, hallgass, nem értesz ahhoz. Ha lehetett volna segíteni a bajon, csináltam volna valamit.

— Aztan most mihez akarsz fogni? Megint ügyvéd leszel?

— Nem lehetek már az.

— Hat mit fogsz csinálni?

— Semmit. Fejbe lövöm magam.

— Bolond beszéd, — mormogta a suhanc.

— Eöb hazamegyek. Megnézem a feleségemet, meg a gyermekemet. Csak addig akarok élni, míg megcsokolom őket, aztan nem bánom, ha pokolba kerülök is.

— No oda könnyen eljuthatsz. De kar lesz azért a golyóért, meg a feleségedért.

Legalább szép-e az asszony?

Az öreg nagyot sóhajtott.

— Barcsak ne lenne szép.

— Miért?

— Mert akkor nem ülnek itt velettek.

— Hat a feleséged miatt sikkasztottál?

— Igen.

— Miért?

MIT IGYUNK? hogy egészségünket megőrizzük, mert csakis a **ter-mészetes szénsavas** ásványvíz erre a legbiztosabb óvó-szer. Elsősorban az elsődöntő természetes **szénsavas natronforraltalmú ásványvizet a MOHAI**

ÁGNES-

FORRÁS-T, mely ideges egyenérhat, légszódós-tudó, nyomor- és belhurutcsoroglyulás, vese- és hólyagbetegségei esetében 26 év óta kitűnő eredménytel használtaik és ragályos betegségektől, mint typhus, colera megkíméltek azok, akik közönséges jóvív helyett a bacteriummentes mohai ÁGNES-forrás vizet éltek.

Számos orvosi szaktelintély által ajánlva. Elsőre nyilatkozottok a forrás forrásának ismertető füzetében olvashaték. Hozzájárások számára másféltérésnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értelmű, mesterségesen szénsavval telített vízzel, sőt a szódavíznel is olcsóbb, hogy az ÁGNES-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy látszó által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is lerakottak szerveztettek, ugyanott a forrás forrásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezeléség. — Kapható minden légszűrőzetben **Kedvelt borviz!**

abból a rendőrség semmit. Nem, mert egyfelől a gimnázistól sem lehet kivánni, hogy megértse a magasabb differenciális számítás s másfelől tanulásra fiúkatag sem jut idő a mai szervezeten. Ha a hivatalok szervezetről van szó, erre nézve áll, hogy a magasabb képzettség szükséges és helyén való. Amde ahhoz kívánatos a rendőrség teljes átszervezése, egész átalakítása, minden módon alapjában való reformálása.

A rendőrség feladata nemcsak a bűnök üldözése. Az ő dolga a köztisztaság, a helység külső csinjenek megvédése, a közbeület őrzése, az erkölcs védelme és minden, ami csak az ember vagyoni, testi és erkölcsi védelmének kérdéséhez tartozik. Képes-e a rendőrség mai alakulásában ezeknek a követeléseknek megfelelni? Bizony nem. Nincsen magasabb eszme, különleges gondolat az egész rendőrintézményünkben. Nem gondol senki arra, hogy a redőrség nivóját miként lehetne nálunk is a külföldi magaslatra fölemelni. — A közbiztonsági kérdést hogyan lehetséges átalakítani közrendi kérdéssé. — Ez a feladat új szervezést, új alakulást kíván.

Ha a mai formák keretében nézzük akár a szentesi rendőrséget, hibát és bajt özönével találunk. Akár az idégen-bejelentés hiányos voltáról, akár arról, hogy rendőri sajtóiroda nincsen s ennek sajnos következményeiről, akár a cselédügyi rendezetlenségéről, a közkerkőcsi kérdések elhanyagolt voltáról, a zugkorcsmak és mulatók elcsokasodásáról, a piacrendezés hiányáról, az éjjeli inspekción elégtelenségéről, a köztisztasági állapotok ázsiai voltáról, a rendőrségénység kis számáról és elmaradottságáról szóljunk, — oda kell következtetésünkben eljutnunk, hogy ezeken a bajokon mind lehet segíteni, de szorgos munka, ügybuzgóság és jóakarattal mellett is kell, hogy bele ne fáradjunk, ezekre a bajokra a közfigyelmet felhívjuk. A főkapitány kötelessége első sorban, hogy ezeknek a hiányoknak az elonyésztására gondot fordítson. Kötelessége, mert ezt a közrend érdeke így kívánja. Nagy szükség van az orvosiasra még ha keményebb metsző eszkö-

zöket kell is e végből igénybe venni. De kívánatos, hogy az egész hatóság is érélyesen támogassa a rendőrség vezetőjét az erre irányuló munkájában.

És akkor, amikor a mai viszonyoknak megfelelő színvonalra emeljük fel a rendőrséget, akkor lesz csak azon a helyen, ahonét el lehet indulni a szükséges munkához vezető útra.

A pusztaszéri ünnep. A jövő esztendőben lesz honszerző Arpad halálának ezredik évfordulója, melyet országos ünnepség kapcsán készülnék megünnepelni a pusztaszéri szoborműnél. Már a tavalyi széri ünnepség alkalmával felvetették az eszmét s örömmel látjuk, hogy azt a sajtó is felkarolta és állandóan ébren tartja. A P. N.-ben olvassuk az Arpad jubileumról cikket, mely annak jelentőségét lelkes szavakban méltatja. Erdkes már a kiinduló eszme is:

»A jövő esztendő Arpad halálának ezredik évfordulója. Halálának éve tán a legpontosabb dátum Arpad életében. Ezt az ezredik évfordulót romantikus számvetés nélkül is megünnepelhetjük. S ezt az évfordulót a magyar nemzetnek meg kell ünnepelnie. A nemzetnek és az államnak és a királynak is. A nemzetnek vezéréiről, az államnak megalapítójáról, a királynak öséről van szó. A Habsburg-Lotharingiaiak ereiben legalább is annyi Arpad-vér csörgedez, mint Habsburg-vér. A királynak Arpad legalább is olyan öse mint Habsburg Rudolf. Az Arpad-ünnep tehát a királynak dicsőséges családi ünnepe volna. A legitimitás szellemének, amelylyel a dinasztia és az udvarok nagyra vannak, nagy ünneplése volna az Arpad-jubileum. A Habsburgok ezer éves fejedelmi ösei jelentkezének a hatalmas fejedelem vezérére mellett. S a dinasztia megrendületen köszönheti legnagyobb, legdicsőbb, legragyogóbb ösét és hősét, Arpad fejedelmet az ös magyarok vezérére.

Mind ezt nem azért emlegetem, hogy az Arpad-jubileumot az udvarnak kiszolgáltatassam. Nem udvari ünnepség, hanem nemzeti

kal jobban ismerte azt a büszke asszonyt. Az nem fogja neki bűnét megbocsátani. De látni akarja még egyszer, őt és gyermekét Csak meg akarja nekik mondani, hogy vérevel fogja lemosni gyalázatukat és bocsássak meg neki bűnét. Azt a bűnt, melyet szerelme szült. Az bocsássá meg neki, akiért vétkezett.

A szeme könnyel telt meg s lassan végig folyt az arcán.

— Kar lesz azért a golyóért, hangzott fel újra a csavargó érdes hangja. Nem érdemli meg az asszony. Inkább őt puffantannam le a te helyedben. Ő az oka mindennek. Nem lesz kar érte. Elfelejtett az már téged, mást szeret az már. Azt szereti, ki nek sok a pénze, ha elfogy a pénz, elfogy a szerelem is.

A vonat ezalatt prúszkölve, zakatolva állomást-állomást után hagyott el. Az idő is sötételni kezdett. Lassan ráborult az alkony. Sűrű füstfellegek gyűrűztek a levegőben és tüzes szikrák sziporkáltak végig a tájon. — Mikor érkezel meg? — kérdezte az egyik. — Még egy állomás van hátra.

Azután nem is szólhat addig, míg a vonat meg nem állt. Az öreg felállt helyéről és izgatottan pillantott ki a peronra, A peron üres volt. Egy lélek sem várta a

ünnep az az ezredik évforduló. A honfoglalót a hon népe ünnepe. Ne csak a hon uralkodója. De ezt a jubileumot a dinasztia azért becsülheti meg különösbben, mert benne megnyilvánul a nemzet és dinasztia egysége. Ez a jubileum olyan ünnep, amelyre a nemzetet nem a lojáltás, nem a politika, nem is az érület tereli együvé a dinasztival, hanem a közös múlt. Ezen az ünnepen az érdekek kapcsoló erejét fölvaltja a vérségi összetartozás. A nemzet és a dinasztia összetartozása. Nem tudom, hogy kinek jobb, ki nek hasznosabb, ha ezt a kapcsolatot demonstrálhatja: a dinasztianak-e, vagy a nemzetnek, de bizonyos, hogy az udvar, mint a dinasztia lelkelének adminisztrátója, legalább is bölcsen cselekszik, ha Arpad ünnepét a maga számára is reklamálja.

Nem kevésbé érdekes a cikk zaradéka, mely a következő:

»A jövő esztendő a jubilaris év már néhány hónap mulva beköszönt. Nagy emlékművek alkotására, mar nem telik az időből. De tudok olyan ünneplést, amelynél méltóbbat nemesebbet senki ki nem eszelhet. Arpadnak, a honalapító és honszerző vezérnek emlékére alkossa meg a magyar törvényhozás az általános titkos választójogot megadó törvényt. Ez legyen a jubilaris törvény. Arpad hazát szerzett a magyar nemzetnek, toldjuk meg a honfoglalást most, ezer év múltán, a modernség módja szerint azzal, hogy a nemzetnek minden tagja az alkotmány részese legyen. A kitagadottak és kimaradottak számára is foglaljuk el a hazát. Arpad bevezette a hazába az ösöket és alkotmányt, szabad alkotmányt adott nekik. A híres, dicső pusztaszéri országgyűlés utódja, ez a mostani alkotmányozó országgyűlés vezesse be az utódokat az alkotmányba. Ez talán politikai okoskodás, de történelmi gondolkodás is. Az az elmegettem történelmi érzék ebben a javaslatban igazabbnak nyilvánul meg, mint olyan javaslatban, amely csak fölvonulásokról, emléktáblákról, oszlopokról és szobrokról gondoskodik. Ezek se maradjanak el, hadd legyen töltök a jubileum

vonatot. Összeszorult az öreg szíve, fojtogatta valami a torkát, rossz sejtelmek támadtak. Azután csendesen felállt. Az ajtónál még visszafordult.

— Isten legyen veletek.

— Isten adjon meg — mormogta a fiatal suhanc. — Aztán meg ne feledkezz a revolverről. Ha massal éi a dama, csak lödd le, ne sajnáld!

Az öreg már nem hallotta a tanácsot. Nehéz léptekkel ment a kijárat felé és hogy kiért a városba vezető országútra, még mindig nem volt tisztában, hogy mit fog tenni. Csak ment ösztönszerűleg, öntudatlanul előre.

Mire beért a városba, már késő este lett. Idegenül botorkált utcáról-útcára. Kalapját mélyen szemébe húzta és ha valami régi ismerősével találkozott, kikerülte. Így ért el régi lakasa elé. Ott aztán megállt. A labai megroggyant s a kapuhoz kellett támaszkodnia, ne hogy elcsessen.

Egyszerre csoszogó lépteket hallott hátta mögött. Már nem volt ideje félreugrani s a házmesternek állt előtte. Az pedig meglepetve tekintett rá.

— Jézusom, a nagyságos úr! Hat megjött. Be megváltozott. A nagysága is alig fogja megismerni. Ki akartak menni az állomásra, de a pubinak fáj a torka. Az orvos

— Szerette a pénzt, nem tudtam annyit keresni, amennyi elég lett volna neki.

— No ha az én feleségem lett volna, rég agyonütöttem volna — hősöködött a suhanc.

Halavány mosoly jelent meg az ügyvéd ajka körül.

— Agyonütni azt az asszonyt.

— Te még mindig szereted?

— Hogy szeretem-e?!

— Aztán meglátogatott-e az a dama, miálatt ültél? Vagy kapta-e tőle levelet?

Szomorúan hajította le fejét az öreg.

— Nem. — Majd gyorsan hozzátette:

— Bizonyára nem engedték meg neki

— Bolond beszéd. Ha szeretett volna az asszony akkor nem törődött volna semmivel sem. Nem téged szeretett az barátom hanem a pénzedet.

— Eh, mit tudsz te — szólt bosszúsan az öreg, kit láthatólag bántott annak a csavargónak az éleslata.

— Sürgönyöztem neki tegnap, hogy ma este érkezem. Majd meglátjátok, hogy várni fog reám a gyerekekkel.

Hatartalanul bizalom hangzott ki szavából és egyik sem sejtette, hogy maga magával akarja eihitetni a mondottakat. Lelke bensejét azonban örülképpen marcangolta, Hisz ő sem hitte, hogy várni fog reá. Sok-

diszes, országra szóló. De világraszólóvá, műltra és jóvendőre szólóvá az évfördülő ünnepe csakis akkor lesz, ha Arpád szellemét megeleveníti. Az alkotmányserző és ünnepe hadd legyen az alkotmányserzés ünnepe!

A közoktatás rendszere.

A mindenütt befejezett évvégi vizsgákai és az Országos Középiskolai Tanácsgyűlési utáni most folyó tanácskozásával kétfoldos akuitási tereli a figyelmet közoktatásunk legfontosabb intézményére: az iskolára. A Középiskolai Tanácsgyűlés mostani tanácskozásai azonban összefüggésben vannak olyan előzményekkel, miknek ismerete nélkül nemcsak a vitatkozás kissé élenkebb módja, hanem a vita alapját képező kérdések sokfélesége felől sem kaphatunk tájékozást. Esetdeje mult mar, hogy a Társadalomtudományi Társaság rendszeres vitát nyitott meg a középiskola hiányáról s azóta ezek a viták le sem kerültek a napirendről, sőt még újabb irányban is jelentkeztek. A nép- és középiskola vitás és vitassa tett kérdéseibe beleszóltak a feministák, szocialisták, szabadgondolkodók és társadalomnyosok s nemcsak szóval, hanem írásban is kihirdették, hogy a mai iskolarendszer rossz sőt még ennél is több; mert emberbűtő először és sötétsejtérjesztő másodsor.

Tudomásunk szerint az a fajta nézetek hangzatosabban szabadságában áll mindenkinél, polemizálni ellenük azonban csak úgy kívánatos, ha perkedések helyett eredményekkel igazoljuk a ratogás változását. Ezt megtenni pedig módjában áll a magyar közoktatásnak azzal a ramutatással is, hogy a hazai középiskolák szervezete, tanításmódja és oktatásanyaga ugyanaz, ami a külföldön s mikor a középiskola merant, mennyiségint, fizikai, lélektani, latini, görögöt és nemet tanít, a tudomány eredményeként legújabb állása értelmében cselekszi, Ennéfogva nem butább és nem is sötétebb Európa egyetlen iskolájával, habár ebből még nem következik az, hogy minden lehetőségek között a legjobb volna.

A középiskola ellenségeinek érdemben és lényben nincs egyetlen olyan vadja, mely specialisan az övék volna. Az ő eljárásuk ugyan a módszerben nő nagysága, melyet a mar ismert, de nem általuk felismert hiányokat hangzatosabban teszik. Ebben a frazolgában aztan emberbűtő, sötétsejtérjesztő és osztálytudománya valik mindaz a hiba, melyet a magyar sajtó már régóta mint a rendszer alkamaszának impaktikus voltait kritizált. De nemcsak a sajtó,

hanem a magyar tanúgy olyan kiválóságai is megteették ezt, kik nem arrogáltak maguknak a szabadgondolkodó és társadalomtanító titulusokat. Mert a magyar középiskolai rendszerében tényleg vannak hibák, miket nemcsak hogy palástolni észszerűtlen, hanem még elhallgatni sem tanácsos.

Nem összhízzemű hibák ezek, nem is egy sekélyes koncepció következei, sőt épen a koncepció tulidális méreteinek aranyából keletkeztek. A középiskola mai rendszerének megalkotói előtt olyan ideális cél lebegett, mely szemekiben nélkülözhetlenné tette a magyar ember műveltségének a legszélesebb alapon és legokoidalubb körben való kiterjesztését. Ezért lép túlsúlyba a tantervben az úgynevezett nem hasznos, de művelődési és kulturhistóriai szempontból rendkívül fontos klasszikus nyelvek és teoretikus tárgyak tanítása, holott az életküzdelemben e studiumok a nagy átagot egyáltalában nem segítik. Viszont e tanítási rendszerben való nagy túlsúlyok sokszor eredményezték azt a félreértést, hogy az iskola az élettől elszigetelten s működhetik és nem kell okvetlenül tekintettel lennie ama követelésekre, melyeket a reális élet és a tanterv ellentéte támasztott.

A tanár egyénisége és kevésbé széleskörű szelleme sokszor még fokozta az ellentétek kialakulását s ebből a merevségből kezdődött az a bizalmatlanság, mely a szülőket az iskolával szemben előlötöte. Hatranyai voltak a középiskolai rendszernek azok a kényszerűségek is, amelyek ötvenhatvan, nehéltveten szamarányban is lehetővé tettek a tanulóknak egyes osztályokban való felzseufolását. De nemcsak a középiskolában, hanem a népiszkolában is elhatárolkodott ez az állapot. melynek karossága elsősorban a tanár és tanító működési képességét benitotta meg, gépies munkára utaván őket, hogy feladatuknak legalább részben megfelelhessenek. Velejét e kényszerű állapotokkal a tanári hivatásnak olyan előlötöte sa eredeti rendeltetését, mely afele alami becsüs szerepében látta a tanár szerepét, kinek kötelessége ismereteket előlötöte és ez ismeretek alapján különféle minősítési skalakat szerkesztene.

De ez még nem minden. Kiesett ezzel a tétova, lényegét nem érintő rendszerrel a legfontosabb hivatás az iskola kezéből, vagyis a jellegképzés, továbbá a tanítás módjának az élettől való összhangba hozása. S miutan csakis az ismeretközlés volt lényegnek elismerve, szabad lett nyitott a tanuló károsabb jellemvonásainak érvényesítésére, a hízlekedésre, munkadara, korai streberségre, melyek nándeből a ritég, bensőségtelen viszonyból származtak. Ez a rendszer azonban sokat változtatott a tanár és a tanítvány viszonyban is,

kik most már nem a bizalom szemlemben, hanem mint ellenségek kerültek szembe egymással, hogy alkalomadtán a buktatással egyik részen, revolverrel, kénsavval és cianálival a másikon, intéztek el vitás ügyleteiket az évvégi leszámolások idején.

Vagyis a mechanikus eljárás jellemezte nagy egészében egy a tanítás módját, mint a szellemet, mely nyilvánvalóvá lett az olyan nemzeti jellegű tárgyakról is, mint a história és az irdalomtörténet. Sok tekintetben ez a szellem el még ma is s iathatóva válik, groteszk format öltve magára ama nagyhangu unneppolyéknél, melyek merő hazafias fraziosok, tulzasok, a valóságban nem megfelelő és az önértés, muvelt patriotiz-mussal össze nem férhető szószavaiányok sorozatai. Holott az igazságtól félnünk nem szabad és nem kell. Egsz fejlődésünkben az erőgyűjtés lehatalmasabb korszakait az a szellem idézte fel, mely az önismeret jelzavával összes gyöngeségeinket feltarta és szeretlenül feljuttat öndicsékvés helyett raszkotatt a körülöttünk levő hiányok észrevezésére: Gróf Széchenyi Istvánnal kezdődik kulturánkban ez a férfias szellem, mely leszámolt a hazugságokkal, hogy megíthassa a valóságot és javíthasson rajtuk. A Széchenyi magyarrja az élettüzdelemben a viszonyok jezan ismeretével, a tenivalók hatásának mérlegelésével haladó típus, melynek modernsége is ebből az öntudatosság-ból folyik. Sem a históriák, sem irdalmunk, sem a bennük szereplő alakok nagysága nem kisebbedik azai, ha écsen ramutatunk ama pontokra, ahol gyöngeségünk feltorlódott, ellenben annál becsesebbé válik multuk minden eniére a megismerés öntudatában. S minél kisebb a nemzet annál kevésbé nélkülözheti az önismerés eszközeit, mert haladásnak ez a leglötöte biztosítéka.

Ötészertül s mint egy tölök mar tavolodó ault dokumentumait szedjük össze közoktatásunk hatalmas szervezetének egyes hibái, melyek innar gyökeres revidálásra kerülnek középiskolák egységesítésével és az új közoktatásiügyi miniszter munkába vett programjával. De bsrinél kiváló is lesz ez a program s bármennyire tökéletes az újrendszer, egyet nem szabad felednünk. Minden intézmény s minden rendszer lelke és fentartója az ember, aki szellemét viszi bele az intézményekbe. Lehetnek még olyan kiváló intézményeink, ha nincsenek mögöttük kiváló személyiségek, elsorvadnak és tönkremennek, ahogy mar nem egy ízben megtörtént. Eppen azért az iskolázatás rendje és garanciaja egyedül a tanári testület kezében van. Ez a gyönyörű hivatás nagy erkölcsi követeléseket ró viselőjükre, e követelések legcélszerűbbje is azonban olyan nagy, hogy velük szemben csakis a legkiválóbbak állhatják

megtiltotta, hogy kimenjen, a nagysága pedig nem merie egyedül hagyni a cseléddel.

Örömteljes meglepetéssel állt meg a férfi. Ajkaról egy hang sem jött elő. A szemé azonban egyszerre felragyogtak, s önkéntlenül is az égre pillantott.

Az asszony pedig ezalatt szaporánylível beszélt.

— Tegnap kaptak meg a sürgönyt s azóta feltordult az egész ház. A kicsikének nincs nyugta. Megmondta neki, hogy holnap jön apa s ő minden áron ki akart menni az állomásra. Alig bírtuk visszatartani.

Majd észrevette, hogy a férfi csak oda támaszkodik a falhoz és sápadozik.

— Talán rosszul van a nagyságos úr Tessék csak bemenni. Hisz úgy varjak!

Az ajtó előtt néma kétségbeeséssel áll meg a férfi. Arcába tódult minden csöpp vére s remegtet a teste az igazságtól. Valami ismeretlen félelem fogta el s úgy érezte, hogy megfullad, ha soká áll itt. Aztán egy hirtelen gyors elhatározással megragadta a kilincset s majdnem becsatt az ajtó.

Olyan nagy világosság fogadta, hogy be kellett hunyia a szemét, mert kaprazott tőle. Mire felnyitotta, valaki atkarolta térdét s egy édes újfajta gyermekhang zenéje hangzott a fülébe:

— Édes apam megjött már!

Többet nem hallott. Oy erős zokogás tödült ajkára, hogy beleremegett a teste. Rég visszatartott könyék zepora csapta meg arcát és végigfolyt gyermeke arcán. A gyermek pedig a nyakán csüggött és beleduruzsolt a fülébe.

— Mikor jött meg apa? . . . Ugy-e, már többet nem fog elutazni? Itt marad anyuskanál.

Aztán csak egyszerre érezte, hogy piszkos kérés kezébe valami bársonyos puha kéz nyomul. És föltekintett. A szemé már akkor hozzászólt a fényhez s ott látta előtte a feleségét, egy magas, nyúlánk asszonyt, bágyadt mosollyal, melyen keresztül egy-két könyecse ragyogott.

Mikor az első rohannak vége lett, erőltlenül roskadt le egy székre. Oly faradt-nak, kimerültnék érezte magát, mintha egész nap dolgozott volna.

És szótlanul ut egymás mellett a férfi, meg az asszony. A gyermeket mar akkor kiküldték a szobából és ők egyedül, néman néztek egymás szemébe.

A férfi törte meg a csendet Csendes-sen, lassan beszélt.

— Hát megbocsátottál, Anna?

Az asszony ranézett. Könyei belelepték arcát. Megfogta a férfi kezét és egy hirtelen mozdulattal ajkához emelte.

— Hogy megbocsátottam-e? Hiszen én voltam a bűnös, a rossz, könnyemű asszony. En voltam a rossz szellem. En taszítottalak a bűnbe, a börtönbe! . . . Hogy megbocsátottam-e neked? Te édes, te nagy uram. Őt évig imadkoztam a megszabadulásért. A gyermekünket is megtanítottam imádkozni a te boldogságodért. Nincs bűnöd neked uram. En vagyok a bűnös.

Aztán újra hallgattak. Kunn az utcák háztető sora felett veresen keit fel a nap. Széjjelvetette sugarait a fris reggeli levegőbe s hirdette egy új élet megszületését.

Kepes Lajos.

meg helyüket. Nemzetek nevelővel szemben ez a követelés mindig helyénvaló és aktuális. Azért, mikor rossz rendszerekről és rossz intézményekről beszélünk, a tanárképzés gyökeres újjaszerését is programomba kell venniünk, mert mindaddig, míg a tanárság a társadalomnak nem a legkivalóbb emberanyagából szerveződik, az iskola sem a kiválóknak és a nemességnek, hanem a sablonosságának a kárára fogja visszatükrözni.

Ujdonságok

Szentes, 1906. július 8.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrad vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 10-én, kedden délelőtt 10 órakor tartja e havi rendes havi ülését, a vármegyeház kistermében.

— **Adóhátralékosok figyelmébe.** Az ex-lex idejéből felszaporodott állami adóhátralékok miként leendő befizetése és behajtására vonatkozólag külföldi kedvezményeket állapítottak meg, melyek igénybevételére nézve a városi adóhivatali a következőket tudatja az érdekeltekkel: — Az 1905. január 1-től 1906. március végéig összegyűjtött állami adótartozásokat a határlékosok tetszés szerinti részletekben fizethetik be úgy, hogy a tartozás fele része 1906. július 15-től október végéig, a másik fele része pedig, ugyancsak tetszés szerinti részletekben 1907. végéig befizetve legyen. E határlékok után kamatot nem számíthatnak fel; kötelező azonban e mellett a határlékosokra is az 1906. és 1907. évi adókirovások pontos befizetése. Gyakorlati példa e kedvezményre e kötelezősre a következő: Valakinek évi állami adókirovása 80 korona és határlékos 1905. január 1-től 1906. március végéig 100 koronával. Erre fizetnie kell, ha a törvényes kedvezményt igénybe venni akarja, 1906. július 15-ig az ezen év 2-ik negyedére járó 20 koronát, augusztus 15-ig a 3-ik negyedére szabályszerűen járó további 20 koronát, október végéig pedig a 100 koronas előző határléka felét, tehát 50 koronát, 1906. november 15-ig a 4-ik évnegyegi adójában 20 koronát. Ugyanígy kell betartania az 1907. évi adókirovására vonatkozólag is a törvényes febr. 15., május 15., augusztus 15. és november 15-ki terminusokat és befizetnie az 1907. év végéig az előző határlékok második fele részletében 50 koronát, — mindent kamatmentesen, költségek nélkül. Aki azonban ezen határlékokat pontosan be nem tartja, az elveszti a kamatmentesség jogát, sőt a teljes határlék is behajlandó lesz rajta. Aki- nek állami adókirovások azonban az évi 200 koronát meghaladják, ezeknek az ex-lex idejéből származó adóhátralékokat folyó hó 15-ig kamat nélkül be kell fizetniük; ellenkező esetben kamattal behajlik ezt rajtuk. Aki, ilyen 200 koronas vagy azon fölüli adózik a részletfizetés és kamatmentesség kedvezményét igénylik, azoknak ezt belyegmentesen kell kérelmezniük a városi adóhivatalnál, vagy a szegedi pénzügyigazgatónál benyújtandó kérvénnyel. Az ex-lex ideje előtti adóhátralékok fizetésére nézve is részesülhetnek a határlékosok, a határlék összegére való tekint nélkül részletfizetési kedvezményben, az erre irányuló kérvényekben azonban már indokolniuk kell a halasztási kérelmet és határozatlan kell kitüntetni, milyen részletekben törlesztheti tartozását a kérelmező. A kedvezmény természetesen csak állami adótartozásokra szól, minden más adótartozás pontosan befizetendő

— **A választókerületek új beosztása.** A

belügyminisztériumban a választói jog kiterjesztéséről szóló törvényjavaslat anyaggyűjtési és szövegezési munkálataival egyidejűleg serényen folyik a választókerületek új beosztására vonatkozó tervezeteknek az elkészítése is. A kerületek új beosztását nemcsak a választói jog rejtormja, de az utóbbi három évtized alatt alaposan megváltozott népességi és területi viszonyok is teszik szükségessé. A kerületek új beosztásával a belügyi kormány mindenekelőtt azt az anomáliát óhajtja megszüntetni, mely szerint némely városi kerületben 10, sőt 11 ezer szavazat ad képviselőválasztási jogot, míg egyes más kerületekben 6—800, sőt alig 300 szavazó is bír ugyanilyen jogosultsággal. A kormány egyelőre több érdélyi választókerület megváltoztatását akarja keresztülvinni.

— **Egy fontos kérdés.** A budapesti államrendőrség főkapitánya: Boda Dező dr. egy olyan égető kérdés dögében adott ki újabb üdvös rendeletet, amely nemcsak figyelmünkre érdemes, de egyenesen rá is szolgál arra, hogy a mi rendőrségünk fejlje: A r a d y Kalman főkapitány is kövesse a jó példát. Értjük ez alatt a cselédügy rendezésére vonatkozó fővárosi főkapitányi rendeletet, mert ennek az ügynek a rendezése nálunk is hő vagy minden gazdaszónynak, akik mind sokat szenvednek a cselédmizériák miatt. A cselédek szökése, nagy részük megbízhatatlansága, örökös helyváltoztatása és féktartó gazdákat, akik alig részesülnek valami védelemben a rendőrség részéről. Helyén való volna tehát, ha a főkapitány alaposan érdeklődne az államrendőrség főkapitányának szóban levő rendelete iránt s hogy mi abban a mi viszonyainkra előnyösen alkalmazható, azt úgy a tisztességes cselédek védelme érdekében, mint a cselédtartók biztonsága és nyugalma kedvéért nálunk is fogantositandó.

— **Áthelyezett csendőrszázados.** A szentesi csendőrszárnyparancsnok, J a k a b S a n d o r c s e n d ő r s z á z a d o s t, u g y a n c s a k c s e n d ő r s z á r n y p a r a n c s n o k i m i n ő s é g b e n D e b r e c z e n b e h e l y e z t e k a t, h e l y e r e p e d i g S z e n t e s r e a g ö d ő l l ő c s e n d ő r s z á r n y p a r a n c s n o k a j ö n, m e r t J a k a b S a n d o r m a r a n a p o k a n u j a l l o m á s h e l y e r e k ö l t ö z i k. V e l ű n k e g y ű t t b i z o n y a r a S z e n t e s e g é s k ö z ö n s e g e, s ő t a s z á r n y p a r a n c s n o k s g é s z k e r ű l e t é b e n ö s z i n t é n s a j n a l j a m i n d e n k i J a k a b S a n d o r t a v o z á s a t, m e r t b e n n e e g y m i n d e n i z é b e n t a p i n t a t o s, h i v a t a l o s e l j a r a s a b a n m i n d i g b ö l e s m é r s e k l e t e t t a n ű s i t ő c s e n d ő r t i z s z e l v e l ő t t a n u l t u n k i s m e r n i é s b e c s ű l n i, a k i e m e l l e t t a t á r s a d a l m i é r t i n k e z é s b e n i s m e g n y e r t e m a g a n a k a v e l e é r i n t k e z d ö k e t. A n n a l i n k á b b s a j n a l j u k p e d i g t a v o z á s a t, m e r t ű g y t u d j u k, h o g y á t h e l y e z t e t é s e t n e m m a g a k é r t e, h a n e m t i z s a t n p o l i t i k a i s a m i m a e z z e l e g y, s z e m é l y i é l e v a n a z á t h e l y e z t e t é s e n e k.

Italmérsi illeték-felszólamlási tárgyalások. A Csongrad vármegye területére alakított italmérsi illeték-felszólamlási bizottság az italmérsi illeték ellen benyújtott fölébbeszesek tárgyalását, a szentesi főlebbeszőkre nézve f. hó 9-én, holnap délelőtt 8 órakor kezdi meg a vármegye székházában, ahol ez alkalomra a szentesi engedélyesek személyesen vagy meghatalmazott által képviselve jelenhetnek meg. Felhívjuk erre a körülményre az érdekelt italmérsők figyelmét.

— **A vármegyék autonómiaja.** Lapunk egyik közelebbi számában írtunk róla, hogy

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a vármegyék autonómiajának intézményes biztosítása és kiépítése céljából fogantositandó kormányintézkedések közé felvette a vármegyei pénztárak és számvédségeknak a vármegyék hatáskörébe való visszaállítását is. Ezt a kérdést a belügyi kormányzat az 1902 évi III. törvénycikk tervbe vett hatályon kívül helyezésénél úgy politikai, mint adminisztratív szempontból mérlegelés alá vette úgy taláiban, hogy a számvédségeknak a törvényhatóságok által feliratilag kért visszahelyezése teljesen indokolt, aminek megvalósítását a kormány már azért is szokásosnak vélte, hogy a megyei pénztárak felett a minden időben való szabad rendelkezés a megyei önkormányzatnak biztosítások. A belügyi kormány azonban a kérdés megoldását úgy tervezi, hogy a szorosán vett pénzükezési továbbra is az állami adóhivatal hatáskörében fog maradni és csak a számvédségeknak a megyék hatáskörébe való visszaállítását fogja a készülő törvényjavaslat által biztosítani. Az adópénztárak ugyanis, az alkotmány új törvény értelmében minden utalványt tartoznak majd kifizetni, amelyet törvényes utalványozó tisztviselő ad ki és törvényes számfőjtő közeg ellenjegyez. Így tehát nem ismétlődhet majd meg a multban tapasztalt az az állapot, hogy az alispáni utalványok ellenjegyzését az állami számvédség, miniszteri rendeletre, megtagadja. A kormány tehát a vármegyei számvédségek törvényhozasai útton való visszaállítása által, e tekintetben is biztosítani fogja a vármegyék autonómiaját minden felsőbb hatósági esetleges túlkapas ellen.

— **Aratósztrájkok a megyében.** A vármegyénkben előfordult aratósi sztrájkmozgalmakról újabb a következők hirt kaptuk: Vármegyénk volt főispánjának, Szilinszky Mihály nyug. államtitkárnak horgosi birtokán 200 munkás lépett sztrájkba, ezek között a gőztéglas- és cementgyár munkásai is és ugyancsak abbahagyta a munkát Reöck Ivan kir. főmérnök horgosi birtokán is 45 aratómunkás. Herglőz István dr. dorozsmai főszolgabíró személyesen ment ki erre a helyszínre, a sztrájkolók közé és közbenjárásával sikerült is a békét helyreállítania, úgy hogy a munkások újból megkezdték mindkét helyen a munkát, mely azóta zavartalanul folyik.

— **Munkásjubileum a Zsoldostelepen.** Kint a Zsoldos-telepen meglepően szép ünnepség folyt le f. hó 5-én. Ezen a napon volt 25 éve annak, hogy Csányi György gépész a Zsoldos-család gyártelepébe mint alkalmazott belépett. Huszonöt évi hűségess, becsületess szolgálatt, kivált a mai korban méltó arra, hogy a munkaadó külön kitüntetésben részesítse az ő derék munkástársát és így gondolkozott erről a gyártelep mai tulajdonosa, Zsoldos Ferencz gépészmérnök is, aki e napon ünnepi lakomára gyűjtötte össze magánál gyártelepének összes alkalmazottait, hogy velük együtt ünnepelje a gyári telepen hűségess munkástársát, Csányi György gépészt. Az ünnepi lakomán a gyártelepön egész családjával részt vett a munkásai között és a lakoma során emléklék értékes ezüstórát ajándékozva a jubilánsnak, felköszöntötte őt követendő példaul a hűségess, becsületességben és munkaadójához való ragaszkodásban. A jubiláló gépész meghatóttan köszönte meg a kitüntetését és a munkások sokáig vigadtak együtt kedélyesen a főnökükkel.

— **Elégett termés.** Folyik a határban szorgos, verejtékes munkával az élet betakarítása s bizony, mint más esztendőknben, most is megcsik az, hogy munka közben

semmisül meg, elemi csapás, vagy tűz folytán egy egész esztendő fáradságos munkájának eredménye. Eddig az aratás rövid egy heti idejéről két ilyen termés megsemmisülés jött tudomásunkra. A hét letelejés Székely István derekegyházdali tanuján gyuladt ki a tarló és hamvasztott el a tűz, a munkások serény ügyekezése dacára, 12 búzakeresztet, f. hó 4 én pedig Váczai István fertőszőlő 3 hold feles földjének egész termését hamvasztotta el, még lábán a tűzveszedelem,

— A belügyminiszter és a vidéki rendőrségek. Budapestről írják lapunknak, hogy András és Gyula gróf belügyminiszter már legközelebb fel fogja hívni a vidéki városokat, hogy rendőrségeik számára készítsenek új szabályzatot, mert a most érvényben levő nem modern és nem felel meg a követelményeknek. Ahol ez a felszólítás nem használ ott a belügyminiszter szigorú intézkedéseket fogantat. Ezzel függ különben össze a belügyminisztérium felmerült az a másik terv is, hogy minden olyan városban, ahol a rendőrség képtelen a feladatának megfelelni, városi csendőrséget létesítsenek és erre bizzak a közbiztonsági és közrendészeti szolgáltatot,

— Ösztöndíj kereskedelmi főiskolai kurzust hallgató ifjaknak. A szegedi kereskedelmi és iparkamara egy 300 koronás ösztöndíjat alapított oly Csongrád, illetőleg Bács Bodrog vármegyében illetékes szegénysorsú ifjú számára, aki felsőkereskedelmi, vagy más középiskolai végzettség birtokában tanuományait valamely kereskedelmi főiskolai kurzuson folytatja. A 300 korona ösztöndíj az érdekeltnél akkor fog kiadandó, ha ez a kurzus első felében tanúsított sikeres előmeneteléről bizonyítványt mutat elő. — A kamara az ösztöndíjra most hirdet pályázatot és fölhívja a pályázni kívánókat, hogy saját kezűleg írt, bélegetlen folyamodásukat érrettség bizonyítvány, vagy ennek hiteles másolata és vagyonlansági bizonyítvány mellékelésével, továbbá a végzendő tanulmány megjelölésével 1906. augusztus 1-ig a szegedi kereskedelmi és iparkamara-hoz küldjék be.

— Köszönetnyilvánítás. A szentesi daloskór múlt vasárnap hangversenye alkalomkor fölülfizetni szivesek voltak: Dr. Csató Zsigmond 20 kor.; Futó Zoltan, Purjesz Lajos 4—4 kor.; Bene István 2 kor. 80 fill.; Berger Berta, Jakó Mihály, Dr. László Vilmos, Sziget Zoltán, Tóth Károly, Vereb István, Vereb Johanna, N. N. Zelenak Józsefné 2—2 kor.; Szvaton Józsefné 80 fillért, összesen 49 korona 60 fillért. A szives fölülfizetőknél ez úton fejezi ki őszinte köszönetét a daloskór vezetősége.

Piaci árak.

A következő piaci árakat jegyeztük fel:
Búza, 7 frt. 50 krtól 7 frt. 60 kr.ig
Arpa, új 6 „ — „ 6 „ 60 „
Zab 6 „ 80 „ 7 „ — „
Tengeri új 7 „ — „ 7 „ 20 „
Csöves 6 „ 20 „ 6 „ 30 „
Heremag 40 „ — „ 45 „ — „
Szalonna 85 „ — „ — „ — „
Hízott sertés 55 frt. — krtól — frt. — kr.-ig

Irodalom.

A Vasárnapi Újság július 1-én száma 28 képpel meg. Első helyén Kurucz Vay Adámról van cikk s két eddigi kiadatlant arckép, abból az alkalomból, hogy Rakóczi a törhetetlen hívének hamvait hazaszállítottak Danzigból Vajára. Szépirodalmi közlemények Lampérth Géza és Baila Ignac versei, Gottier Lajos elbeszélése; a Regénytár mellékleten Sas Edének érdekes új regénye kezdődik s az Udvari élet a francia királyok korában című regényes korrajz folytatódik, mindkettő számos képpel. A bu-

kesti kiállítás magyar részét s megnyitását, a budapesti gyümölcs piacot egy-egy képsorozat mutatja be. Egyéb közlemények: tárcacikk a hétről, történeti rajz Pest város hajdankori követeiről, kép a nyáradszeredai Bocskaiszobor leleplezéséről, Neográdi Antal művész rajza, kép az osztendi sakkversenyéről stb. s a rendezési rovatok: Irodalom és művészet. Közintézetek s egyletek. Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb

A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedrőve négy korona, a Világkronika-val együtt négy korona 80 fillér Megrendelhető a Franklin Társulat kiadó hivatalába (Budape t, IV ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanígy megrendelhető a Képes Néplap s a legolcsóbb újság a magyar nép számára, f. l. 2 korona 40 fillér.

Vasúti-menetrend.

Érvényes 1906. május 1-től.

Budapestről indul 10 óra 10 p. éjjel, 8 órakor reggel, 2 óra 35 perc délután.
Szolnokra érkezik: 1 órakor éjjel, 10 óra 50 perc délelőtt, 4 óra 23 perc délután.
Szolnokról indul 3 óra 21 perc éjjel, 11 óra 25 perc délelőtt; 4 óra 48 perc délután.
Szajóiról indul 3 óra 58 perc éjjel, 12 óra 02 perc délután, 5 óra 18 perc délután.
Pusztatényről indul 4 óra 25 perc reggel, 12 óra 26 perc délután, 5 óra 36 perc délután
Tiszaföldvárról indul 5 óra 50 perc reggel, 1 óra 47 perc délután, 6 óra 40 perc este.
Kunszentmártonból indul 7 ó. 8 p. reggel, 3 óra 8 p. délután, 7 óra 33 perc este.
Tökéről indul 7 óra 38 perc reggel, 3 óra 39 perc délután, 8 órakor este.
Szentesre érkezik 8 óra 12 perc reggel, 4 óra 10 perc délután, 8 óra 30 perc este.

Szentes—Szolnok—Budapest:

Szentesről indul 7 óra 3 perc reggel, 11 óra 10 perc délelőtt, 6 órakor este.
Tökéről indul 7 óra 39 perc reggel, 11 óra 43 perc délelőtt, 6 óra 32 perc este.
Kszmártonból 8 óra 21 perc délelőtt, 12 óra 28 perc délután, 7 óra 22 perc este.
Tiszaföldvárról 9 óra 11 perc d. e. 1 óra 16 perc d. u., 8 óra 14 perc este.
Pusztatényről 10 óra 17 perc d. e., 2 óra 22 p. d. u. 9 óra 20 perc este.
Szajóiról indul 10 óra 35 perc d. e., 2 óra 40 perc délután, 9 óra 41 perc este.
Szolnokra érkezik 11 ó. — p. délelőtt, 3 óra 06 perc délután, 10 óra 6 perc este.
Szolnokról indul: 11 óra 19 és 11 óra 38 perc délelőtt, 3 óra 49 perc délután, 12 óra 10 p. éjjel vegyesvonat, 5 óra 39 p. gyorsvonat
Budapestre érkezik 1 óra 10 perc és 1 óra 50 perc d. u., 6 óra 40 perc este, 5 órakor reggel és gyorsvonat 7 óra 50 perc reggel.

Szentes—Hmvasárhely—Szeged:

Szentesről indul 4 óra 47 perc éjjel, 8 óra 24 perc délelőtt, 5 óra 39 perc délután.
Szegvárról indul 5 óra 10 perc reggel, 8 óra 48 perc délelőtt, 6 óra 10 perc délután.
Mindszentről indul 5 óra 48 perc reggel, 9 óra 21 perc délelőtt, 6 óra 46 perc délután.
Hmvasárhely népkert érk 6 óra 31 p. reggel, 10 óra 03 p. délelőtt (itt átszállás Szeged felé), 7 óra 29 p. este.
Hódmezővásárhelyre érkezik 6 óra 40 perc reggel, 10 óra 20 p. délelőtt, 7 ó. 39 p. este
Hmvasárhely népkertől indul 6 óra 59 p. reggel, Hmvasárhely nagyalomásról 10 ó. délelőtt és 10 óra 12 perckor éjjel.
Szegedre érkezik 7 óra 40 perc reggel, 10 óra 45 perc délelőtt, 11 óra 01 perc éjjel.

*) A hajnali 4 óra 55 p. és d. u. 12 óra 55 perckor Szolnokról induló motoros kocsi-kun Kunszentmártonban csatlakozásuk van az onnan Szentesre reggel 7 ó. 8 perckor, illetve délután 3 óra 8 perckor induló vonatokhoz

Szeged—Hmvasárhely—Szentes:

Szegedről indul 3 óra 30 perc éjjel, 3 óra 01 perc délután, 8 óra este.
Hmvasárhelyre érkezik 4 óra 23 p. éjjel, 3 óra 43 perc délután, 8 óra 49 p. este.

Hm.-Vásárhelyről indul 7 óra 22 reggel, 3 óra 50 perc délután, 9 óra 00 perc este.
Mindszentről indul 8 óra 26 perc reggel, 4 óra 54 perc délután, 10 óra 02 perc éjjel.
Szegvárról indul 8 óra 50 perc reggel, 5 óra 19 perc délután, 10 óra 25 perc éjjel.
Szentesre érkezik: 9 óra 10 perc reggel, 5 óra 38 perc délután, 10 óra 45 perc éjjel.

Budapest—Félegyháza—Csongrád:

Budapestről indul 8 óra 30 perc reggel, 9 óra 40 perc reggel, 2 óra 25 perc délután, 4 ó. 30 perc délután.
Félegyházára érkezik: 11 óra 46 perc délelőtt, 12 óra 36 perc délután, 4 óra 49 p. délután, 8 óra 20 perc este.
Félegyházáról indul 6 óra 43 perc reggel, 12 óra 53 perc délután, 4 óra 56 perc délután és 8 óra 35 perc este.
Csongrádra érkezik 7 óra 32 perc reggel, 1 óra 55 perc délután, 5 óra 45 perc este és 9 óra 24 perc éjjel.

Csongrád—Félegyháza—Budapest:

Csongrádról indul 4 óra 02 perc éjjel, 9 óra 12 perc reggel, 1 óra 56 perc délután és 6 óra 57 perc este.
Félegyházára érkezik 4 óra 54 perc reggel, 10 óra 13 perc délelőtt, 2 óra 42 perc délután és 7 óra 49 perc este.
Félegyházáról indul: 5 óra 04 perc reggel, 10 óra 54 perc délelőtt, 4 óra 20 p. délután.
Budapestre érkezik 8 óra 25 perc reggel, 1 óra 15 perc délután, 6 óra 30 perc este és 7 óra 10 perc este.

Csongrád—Félegyháza—Szeged.

Csongrádról indul 4 óra 02 perc éjjel, 9 óra 12 perc reggel, 1 óra 56 perc délután és 6 óra 57 perc este.
Félegyházára érkezik 4 óra 54 perc reggel, 10 óra 4 perc délelőtt, 2 óra 42 perc délután és 7 óra 49 perc este.
Félegyházáról indul 5 óra 55 perc reggel, 10 óra 19 perc d. e., 4 óra 51 perc délután és 8 óra 25 perc este.
Szegedre érkezik 7 óra 40 perc reggel, 11 óra 56 perckor délelőtt, 5 óra 50 perc este és 10 óra 15 perc éjjel.

Szeged—Félegyháza—Csongrád.

Szegedről indul 4 óra 50 perc éjjel, 9 óra 55 perc délelőtt, 3 óra 24 perc délután és 5 óra 15 perc délután.
Félegyházára érkezik 6 óra 37 perc reggel, 10 óra 54 perc délelőtt, 4 óra 20 perc délután és 6 óra 59 perc este
Félegyházáról indul 6 óra 43 perc reggel, 12 óra 53 perc délután, 4 óra 59 p. délután és 8 óra 35 perc este.
Csongrádra érkezik 7 óra 32 perc reggel, 1 óra 55 perc délután, 5 óra 45 perc délután és 9 óra 24 perc éjjel.

A csongrád—szentesi vasútvonal menetrendjét is tartalmazza ugyan a nyári menetrend, de miután e vonalszakasz még nem nyílt meg, nehogy az útasok félrevezettek, ezt a részt egyelőre nem közöljük.

Közgazdaság.

A termés.

Az egész ország nagy érdeklődéssel várta a földmivélségi minisztériumnak a vetések állásáról kiadott hivatalos közlését. A minisztérium most hivatalosan közölte az eredményt, amely a közepesen jó termésviszonyokról számol be, bár az eszéksek következtében június második felében fölépített rozsdá és a nagy hőség több vármegyében nagy károkat okozott a vetésekben.

A minisztériumnak az ország minden részéből beérkezett jelentések alapján összeszállított kiadmányából az alábbiakat közöljük:

Június hó második felében a változó időjárás nem kedvezett a vetéseknek. Sok helyen jégeső is volt, de legnagyobb mértékben a rozsdá és a nagy szárazság miatt érkeztek a földmivélségi minisztériumhoz panaszok.

A gazdasági tudósítók szakszerű terméscélsége ezáltal is lehetővé teszi a termelés valószínű fölbecsülését. Sokkal inkább most, mint az előző jelentések után, hangsúlyozni kell azokat az esélyeket, amelyek az oly hamar bekövetkező változásokat idézhetik elő a fölbecsült termés mennyiségében. Hogy a rozsa és hőség által okozott kár mily értékű, erre nézve most még nem lehet pontos megállapításokat eszközölni.

A búza aratása az Alföld lazább földjein már megindult. Néhol férgek és rovarok kisebb nagyobb kárt okoztak. A jelentések azonban eddig csak hianyosan érkeztek be s így még nem lehet pontos képet alkotni.

A várható búzatermés körülbelül 46 millió métermazsa.

Az őszi árpa aratását már befejezték. Az eredmény jó. Hasonlót lehet mondani a tavaszi árpáról. A rozs eléggé kedvező. A zab javult, különösen lapos területeken.

A répce közepes termést ígér. A tengeri kielégítő, a burgonya pedig jól fejlődött. A gyümölcsfák, különösen a körte, alma és a barack csaknem mindenütt jó termést ígérnek. A mesterséges takarmányok rendkívül kiadósaknak mutatkoznak; így első sorban a misling.

Felolvaszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Kadóulajdonos „Szentés és Vidéke” könyvnyomdája

Kiadó bolthelyiség.

Özv. Polacsek Jakabnál III. tized 145. számú házában egy bolthelyiség lakással együtt azonnal kiadó esetleg kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Ugyanott több rendbeli ablakok és magtár ajtók vannak eladók.

Kiadó lakások.

Szedes Jánosnak a Sarkadi Nagy Mihály-féle házában egy 4 szobás utcái lakás aszükséges mellékkeliségekkel és egy 3 szobás udvari lakás. szintén a szükséges mellékkeliségekkel azonnal hasznosbérbe kiadó.

Ertkezhetni a tulajdonossal. 1—5

Önkéntes árverés.

A régi tyúkpiactéren levő Weiszházbán, Fränkl Albert rúha üzletében, az összes raktáron levő téli és nyári kész férföltönyök és kabátok, kül- és belföldi posztók és egyéb szabókellékek önkéntes árverésen, f. hó 12-én. csütörtökön eladtnak.

Házeladás.

Szabó Antal derekegyházdoldali tanító III. tized 287. sz. háza kedvező feltételek mellett eladó.

Ertkezhetni a tulajdonossal, vasárnaponként fenti szám alatt, egyébkor az iskolájánál. 3V2

Eladó föld.

Szent-Lászlón 12 kis hold föld eladó.

Alkut köthetni, Bugyi Antal főjegyzővel.

Felhívás!

Mint a helybeli ág. hitv. ev. egyházköztség ez időszerűt gondnokna hivatra vagyok az egyházköztség szükségleteinek fedezéséről gondoskodni s azokat fedezni. — E feladatomban nagy nehézséget képez az a körülmény, hogy a míg a szükségletek évenyedenként jelentkeznek: az egyházi adó befizetése hagyományosan összel, vagy éppen az év utolsó hónapjaiban történik. — E nehézség elhárítására bizalommal fordulok egyházunk közönségéhez azzal a kéréssel hogy egyházi adójuknak első felét megelőző godnoki hivatalomnál befizetni sziveskedjenek.

Szentés, 1906. Július 5.

Mátéffy László,
egyházi godnok.

Cook és Johnson amerikai szabadalmazott tyúkszemgyűrűi

(törvényesen védve)

ma az egyetlen szer, mely az oly rettenetes tyúkszemfájást azonnal megszünteti és minden gyökeret biztosan eltávolít.

Ma a világ legjobb szere

Minden szenvedőnek ajánlható

1 drb. ára 20 fillér, 6 drb. ára 1 korona.

Kapható Szentésen a Farkas-féle Megváltóhoz címzett, a Gömbös-féle Magyar királyhoz címzett, a Stammer örökösök, a Török János-féle Szent Annához címzett, az ifj. Várady Lajos Annyalhoz címzett, a Várady Lajos Hajnalhoz címzett gyógyszerárán valamint az ország minden gyógyszerárán és drogériájában. 9—1

Földeladás.

Gyulai Mihálynak mucsiháti 60 hold földje kedvező feltételek mellett eladó.

Ertkezhetni a tulajdonossal, I. tized 198. sz. alatt levő lakásán.

3—2

Ertésítés.

Dr. med. univ. Fekete Gábor fogorvos és fogspecialista Budapestről (Váci körut 10), f. hó 6-án asszisztense kíséretében Szentésre érkezett és rövid ideig való itt tartózkodása alatt a Petőfi szállodában szakszerű fogászati gyakorlattal rendelkezésére áll a segélyét igénybevevő fogbajosoknak.

Munkakörébe tartoznak: beteg fogak gyógyítása, tartós fogtömések, foghúzások érzéstelenítéssel, arany és porcellán koronák és arany hidmunkák. — Rendelnaponta d. e. 9—12 és 3—6 óra között. 3—2

Kiadó lakás.

A III. 45. sz. háznál három utcai padolt szoba, előszoba, konyha, kamra f. é. július hó 1-től kiadó. Ertkezhetni lehet a fenti számú háznál özv. Balogh Benedeknél.

Ertésítés.

Felhívom a t. háztulajdonosok szives figyelmét, ha házukat javíttatni vagy átalakíttatni akarják, hogy ezen munkákat, valamint külterületi építkezéseket és temetői kriptaépítéseket is a legjutányosabban vállalom el és a muokát minden esetben a legnagyobb gyorsasággal teljesítem is, a megrendelők teljes meglegedésére.

A n. érdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel:

Vranka Lajos,

kőmíves-mester.

I. t. 485. sz.

Friss kókuszdiókból
lesz a

„Ceres”-ételzsir

előállítva, a legnagyobb tisztaság megőrzése és az ált. o. gyógyszerész-e gyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett.

Schicht György
»Ceres« tápszerművek osztálya, Aussig E.m.

I

Géptisztító.

Kenderkőcz kilónként 54 fillér,
Vékony Lajosnál! Szentés, I. tized 604.
szám alatt. 3-1

A szépség egyik főkelléke
a szép arcbőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,

B) a FÜLDES-féle 5-2

MARGIT- CRÈME

csodás hatású arckenőös használata által.

A Margit crème egy rendkívül finom, kellemes sikkossága, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegyszer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behelzeli magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10-20 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomatlanul eltüntet szepelt, májfoltot és mindenemű bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen krémnek, hogy a bőrt nem teszi száros tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, mivel fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdöséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer.

Legényesebb előnye, hogy higanyoltómat nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ara egy tégelynek 2 kor., kistégelynek 1 kor. Margit-szappan 70 fill., Margit-puder K. 1-20, Margit-lóppég 1 K. Arcvíz 1 korona.

Készíti: FÜLDES KELEMEN
gyógyszerész ARADON.

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek. Kapható: Bozöky György, Derecskegy Mihály és Ifj. Várady Lajos gyógyszer.

Rambovszky féle

kurcántúli kereskedelmi kert november hónaptól több évre kiadó esetleg eladó. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos Adriányi Arnoldné Gödöllőn.

Eladó vagy kiadó ház.

Özv. Kolpaszki Lajosné kis posta útcái I. t. 439. sz. újonnan épült háza elköltözés miatt szabadkézből eladó, — esetleg melléképületek, kert és udvarral együtt haszonbérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal a helyszínen. 3-2

Kiadó pincehelyiségek.

Egy utcára nyíló nagy, világos, cementezett

pincehelyiség,

melyben lakás is van és mely fekvésénél fogva

tűzifa és szénkereskedés

céljaira kiválóan alkalmas, azonnali átvételre is bérbeadó.

Értekezhetni lapunk szerkesztőjével.

Eladó vajúg.

Az idén vert, 12 col hosszú 6 col széles és magas, jó minőségű, négy ezer, együtt vagy kisebb mennyiségben 8 forint 50 krajcárért ezrenként eladó, II. t. 413. szám alatt.

Értekezni lehet Zsoldos Ferenc gözmalmában Kovács Károly főmollárral. 12-4

Pénzkölcsön!

Jelzálogkölcsön, valamint személyhitel gyorsan és diszkrétan folyósítatik. Kedvező törlesztés. Olcsó kamatláb. Ajánlatok a „Finanz-Herold” kiadóhivatalához Kispeszt, Budapest mellett. (Válaszbélyeg.) 6-4

Tartós, Tűzálló cserepályák kaphatók.

Ugyszintént takaréktűzhely, fürdőkád, falburkolatok és minden e szakmába vágó munkát a legutányosabban elvállal

10-2

Mazura Vilmos.

II. t. 307. sz. A vasúti állomás mellett.

Törvényesen védve: Minden utazás, utánnomás büntetendő. Törvénytudás nem mentés

VADLOTT! Ez a körülmény sajnálatomra előttem ismeretlen volt, BIRÓ: Azon kikötéssel, hogy e mulasztást a jövőben potolni fogja, most felmentem azon vád alól, hogy az önmaga és családja iránti gondosságot elmulasztotta. De igérje, hogy jövőben óvakodni fog lépre menni és nem veszi majd a sokféle hatásműküli hasznontalan szereket és hamisítványokat csakis a Thierry féle balsamot és centifolia kenőcsöt fogja megféle hatásuaknak tartani. Az egészség törvényeit okvetlen be kell tartanunk, mert ezek elhanyagolása betegségek és szervek elyengülése által bűnődnek. Az emberiség segítségére, a betegségek és fájalmak lecsillapítására legbiztosabban Thierry szeri szolgálnak és senkinek sem kell tovább hiábaalon szenvedni, ha ezen olcsó szereket mindig a háznál vannak és állandóan alkalmazzák.

A Thierry-balsam páratlan szer **köhögés, katarzus, mellfájás, tüdővész, toroklob, rekedtség, bronhitis, májelfajulás, gyomorgöröcsök, kollika, emésztési zavarok és különösen influenza ellen** és biztos gyógyulást hoz mindenkinek.

ÁRA 12 kis, vagy 6 dupla-üveg, vagy pedig egy nagy különlegességi üvegnek 5 korona bérmentesen.

Thierry centifolia-kenőcs a netovábbja a szerveknek sebek és gylladásoknál, mell és mellkeményedéseknél, keléseknél, sérüléseknél, karbunkulusoknál, kelevényeknél, hólyagoknál és gyermekfeltöréseinél. Megpuhit és megnyit minden szálkát vagy a testbe jutott idegen dolgot. Idejekorán alkalmazva megakadályoz minden vérmérgezést és feleslegessé tesz minden operációt.

Egy tégely ára bérmentve 3 korona 60 fillér, A tájékoztató füzetet ezernyi elismerőlevellel bárki is ingyen és bérmentve megkapja.

A szerek szeptküldése csakis a p-nz előzetes beklüldése vagy utánvétel mellett történik.

Megrendelési cím: 26-1

THIERRY A. gyógyszerész Pragrada.
Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Raktár Budapest, Török József gyógyszertára és D. Egger J. és L. gyógyszertára. Vétes L. Lugos, valamint minden gyógyszerárban és drogériákban.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek
des
A. Thierry in Pragrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Sérvben

szenvedők!

KELETI-féle

legújabb találmányú csés és kir szab. sérvkötő pneumatikus gummi pelettával a legtükéletesebb maga nemében!

A legreghib és legnagyobb ervedet fájdalom nélkül visszatartja!

Árak: egyoldali 12 kor, ketoldali 24 kor

Szán ta'an elismerő levél bel- és külföldi leghiresebb orvosoktól és szaktanároktól

25 év óta fennálló testgyógyászati műintézetemben egy fővárosi gyakorló szakorvos állandó felügyelete mellett a legtükéletesebb technical kivitelben a legolcsóbb árak mellett készülnek:

műlábak és műkezek

amputáltak részére. II. 20-11

Mellfűzők és egyenesartók

ferdén nőttek részére.

Járó és támgépek csont és izület-tuberikulózis-angoltörős, rheumás, elgörbült betegeknek.

Haskötők, gummi-göröcsér narisnyák.
(Hölgyeknek női kiszolgálás.)

Szegényeknek részletfizetések, meggyezés szerint.

Kérjen ingyen és bérmentve — 3000-nél több ábrával ellátott — nagy képes árjegyzéket.

Keleti J. orvosi műszergyáros
BUDAPEST, IV. ker.
Koron herceg-u. 27/2

(a fői-zetelendő szervita-rend zárda palotájában.)
Gyár:Bpest: Központi városház. Alapított 1878.